

Aanwezig:

Erik Kopp, Leen Lagerwerf, Kees Kammeraat (ZH), Geert Jonker, Wilma Dondergoor, Hub van Erve, Hans Gijsbers (LB), Patrick van Kessel (NB), Ada Meurs, Arie Verhoef (UT), Petro van Doorne (GLD), Simone Verscheure (NH), Joop Kruizinga (wel ingelogd maar niet gezien of gehoord) Roelant van Eijk (DR), Willem Huizenga (GR), Tom Kreuning, Michel Dellebeke (ZLD) en Jan Wieffer,

1. Opening

Voorzitter Erik Kopp heet alle aanwezigen online welkom. Overijssel is niet aanwezig maar heeft wel een discussiestuk gestuurd. Hierin wordt onder andere geopperd dat het diploma echt wel wat voorstelt en men moet waken voor devaluatie van het diploma. De vraag is welk probleem we proberen op te lossen en zijn een aantal wijzigingen niet al gerealiseerd en wat vindt de Hollandsche Molen van een beperkte opleiding?

2. Notulen vorige vergadering dd. 16 mei 2020

Petro van Doorne mist het schrijven van Harm Jansen. Wordt nagezonden. Hub van Erve meldt dat Gerard Barendse weer thuis is uit het verpleegtehuis. De notulen worden vastgesteld.

3. Mededelingen van het bestuur: Impact Corona maatregelen. Veel fysieke bijeenkomsten zijn niet doorgegaan. Veel is er online opgezet. Ook de ALV is online gegaan. Bezoek aan molens is teruggelopen. De examens zijn uitgesteld. De molens draaien wel en blijven draaien. De korenmolenaars hebben het superdruk. De Internationale conferentie is online verlopen op 5 november jl. Het was een groot succes met 150 deelnemers uit 25 landen. Er waren vier internationale sprekers uit België, Canada, Engeland en Polen. Volgend jaar komt er een tweede conferentie. De afdelingen kunnen de afdelingspagina op de website zelf aanpassen. Veiligheid: er zijn een aantal ongevallen gebeurd. Eén iemand is van een steile trap gevallen en liep een gebroken heup op. Met een hoogwerker is hij door de brandweer uit de molen getakeld. Een watermolenaar die met zijn hand onder de tandheugel kwam mist een vingertop en iemand liep een buil op toen hij een luik op zijn hoofd kreeg omdat het touw gebroken was waar het luik aan hing. Op de website staan de incidenten. De redactie van de Gildebrief wil dat er ieder jaar over de incidenten in de Gildebrief wordt gepubliceerd. De ALV had 27 deelnemers. De bespreking van de bijlagen HHR zijn doorgeschoven naar volgend jaar. Ada Meurs noemt nog het ongeval in Hogeveen waar de molenaar tijdens het schoonmaken van de mengketel met zijn voet bekneld kwam te zitten.

4. Opleidingszaken

Opleiden doen we al bijna 50 jaar. Er komen weer enkele signalen uit het veld of er niet wat veranderd kan worden. De kritiek is dat de opleiding te lang duurt. De opleiding zou te veelomvattend zijn en onnodig belastend. Veel theorie heb je later niet nodig. Waarom zijn er twee examens en er zit te veel tijd tussen het toelatingsexamen en het examen van de Hollandsche Molen. Er zou een tekort aan molenaars zijn. Volgens Erik Kopp valt dat landelijk wel mee maar regionaal zijn er tekorten. Het aanbod van leerlingen verandert. De leerlingen worden steeds ouder en die leren op een andere manier. Er ontstaan eigen initiatieven. Eigenaren van een aantal molens gaan zelf opleiden zoals in Midden en Oost Groningen en ook wat de Rijnlandse Molenstichting vroeger gedaan heeft. De vraag is of de kwaliteit gewaarborgd blijft en of de molenaars verzekerd zijn. Ongeveer de helft van het aantal leerlingen dat zich aanmeldt stopt voortijdig. Wat gaan we onderzoeken?

- a. De MIO's gericht vragen naar de reden van het stoppen met de opleiding d.m.v. een enquête.
- b. Het aanpassen van het examen traject door het verkorten van de periode tussen beide examens. Zou één examen niet genoeg zijn? De leerling examen laten doen zodra de leerling gereed is en laat het examen plaatsvinden op de eigen instructiemolen.

- c. Verkorte eenvoudige basisopleiding naast de bestaande opleiding. Vergelijkbaar met hoe de Rijnlandse Molenstichting het doet. Echter zonder concessies te doen aan het aantal uren en de te doorlopen seizoenen, dus tenminste één jaar en op minimaal twee molens. Er is dan een lagere studielast omdat de theorie wordt beperkt tot de twee gekozen molens. De duur van de studie komt dan uit op 14 tot 15 maanden en er moet een schriftelijk bewijs van bekwaamheid als molenaar komen.

In het verleden is het onderwerp vaker ter sprake gekomen. De “dorpsmulder” is toen in de la terecht gekomen. Nu wordt het weer uit de la gepakt.

Er volgt een geanimeerde discussie.

Wilma Dondergoor vindt het jammer van het lesboek als dat misschien niet meer gebruikt gaat worden als het bij de examens nog maar om 1 bepaalde molen gaat.

Hub van Erve vindt onderzoek naar de uitvallers goed maar wat bezielt mensen om lid te worden.

De informatie vooraf aan het lidmaatschap moet beter zodat de mensen weten waar ze aan toe zijn. Roelant van Eijk: Drenthe heeft een notitie opgesteld met de opleiders. Drenthe is een van de provincies waar men te kampen heeft met een dreigend tekort. Afdelingen zouden eens goed naar hun ledenbestand moeten kijken om over vijf jaar te kunnen zeggen dat er genoeg leden zijn.

De boeken zijn geweldig maar het zijn geen studieboeken maar naslagwerken. De dorpsmulder klinkt wat denigrerend maar een systeem waar je met de volledige opleiding ‘meester molenaar’ wordt en met de verkorte opleiding ‘gezel molenaar’ is misschien zo gek nog niet. Dat er nu andere organisaties molenaars gaan opleiden is een signaal dat er wat moet veranderen.

Simone Verscheure is dertig jaar docent en heeft met haar didactische achtergrond naar de opleiding gekeken. De laatste weken heeft de afdeling Noord-Holland heel veel nieuwe

aanmeldingen gekregen. Bij de leerlingen die afvallen wordt onderzoek gedaan naar de reden van het stoppen. Er is niet een leerling die stopt omdat de opleiding te zwaar, te lang of de theorie te ingewikkeld is. Tijdgebrek, lichamelijke problemen, kinderen die geboren worden en werk zijn de grootste oorzaken. Wat je wel hoort van leerlingen is dat ze zich een hoedje schrikken als de doos met boeken op de deurmat valt. Wat de afdeling voorheen deed maar nu niet meer is dat de

instructeur persoonlijk langsging om de boeken te brengen met daarbij uitleg. Dat werkte heel goed. Dat gaf de leerling een beter beeld over de opleiding. De twee klappers moeten eigenlijk

verdeeld worden in een basisklapper en een specialisatieklapper. Zo wordt het duidelijker wat je moet weten en wat leuk is om te weten. Verwachtingsmanagement is heel belangrijk. Er zou een

basisopleiding moeten komen om toch op iedere molen voor de prins te kunnen draaien. Werkgroep moet dit onderzoeken, een basisopleiding die iedereen kan doen. De theorie is het

grootste struikelblok. Roeland van Eijk is het in grote lijnen met Simone Verscheure eens. Het verschilt per afdeling. In Drenthe willen ze alleen in hun eigen dorp draaien. Ze hebben vaak geen intentie om een dorp verder te gaan draaien.

Hans Gijsbers deelt de mening van Simone. Limburg vindt dat de instructeurs van nu kwalitatief goed zijn. Stuur een leerling eerst naar een andere instructeur en laat die hem doorzagen. Overleg vervolgens met de eigen instructeur of de kandidaat examen kan doen, dan kan het toelatingsexamen komen te vervallen. Nergens doet men twee examens om een papiertje te halen. De basismolenaar en de specialisatie leveren ook tijdwinst op en ook de kans om meerdere

momenten examen te kunnen doen, desnoods in een andere provincie. Patrick van Kessel: we hebben een ontzettend goeie opleiding. Ook het feit dat er geëxamineerd wordt door een andere instantie is heel goed. In Noord-Brabant worden de boeken persoonlijk

uitgedeeld met een praatje. Dat werkt echt goed. De boeken zijn geen lesboeken. We moeten het niet makkelijker maken. Daar trek je alleen 67-plussers mee. Die gaan niet zo lang meer mee. Het is belangrijk om je op 30-40 jarigen te richten.

Leen Lagerwerf: de instructeurs komen niet in de discussie voor. Er zijn geen eisen voor een instructeur. Instructeurs opleiden is belangrijk.

Arie Verhoeff van de afdeling Utrecht vraagt zich af wat de winst is als we de bijverschijnselen eraf halen. Van de andere type molens word je geacht te weten hoe het globaal in elkaar zit. De algemene molenkwesities (gevlucht, vang etc.) blijven bij elke molen hetzelfde. In het stuk van Overijssel staat ook dat het diploma echt wel wat waard is en waar je respect voor mag hebben. Er is behoefte aan een onderzoek om te zien waarom mensen afhaken.

Er is behoefte aan een onderzoek om te zien waarom mensen afhaken.

Er is behoefte aan een onderzoek om te zien waarom mensen afhaken.

Er is behoefte aan een onderzoek om te zien waarom mensen afhaken.

Er is behoefte aan een onderzoek om te zien waarom mensen afhaken.

Er is behoefte aan een onderzoek om te zien waarom mensen afhaken.

Er is behoefte aan een onderzoek om te zien waarom mensen afhaken.

Er is behoefte aan een onderzoek om te zien waarom mensen afhaken.

Er is behoefte aan een onderzoek om te zien waarom mensen afhaken.

Willem Huizenga van de afdeling Groningen deed examen in 1984. Er was toen ook een toelatingsexamen wat niet veel voorstelde. Veel leerlingen zakten toen voor het landelijke examen. In het verleden waren er drie voorstellen voor de vernieuwing en na stemming wilde men het laten zoals het was. Groningen volgt het idee van Utrecht. Je moet niet veranderen om te veranderen. De tijd tussen de beide examens is te lang. We zijn geen voorstander van een gezelschap en van modulair opleiden ook niet. De boeken moeten geen basiscursus heten maar naslagwerk. Michel Dellebeke van de afdeling Zeeland heeft een tekort aan molenaars maar dat ligt niet aan de opleiding. Het laten draaien van een molen kun je in twee dagen leren. Het gaat erom hoe de instructeurs zijn. Er zijn instructeurs die nog nooit alleen met een molen gedraaid hebben behalve op hun examen. Tegen leerlingen zeggen we dat het niet uitmaakt hoe lang je erover doet als je het maar leuk vindt. Door het leuk te vinden ga je er vanzelf op uit naar andere molens. De opleiding moet zeker niet makkelijker. De opleiding is nu wat meer gericht op de wat oudere generatie, waar je, met alle respect, relatief kort maar wat aan hebt. Het promotiefilmpje van rapper Sticks laat maar in één shot een jonge molenaar zien. De rest zijn allemaal molenaars op leeftijd. We moeten af van het oubollige imago. We zijn geen carnavalsartiesten. Er moet flink op de jeugd ingezet worden.

Jan Wieffer vindt veranderingen goed en misschien moet er nog wel meer veranderd worden. Zijn de fasetesten en de lesbrieven nog geschikt en kunnen daar wat meer bevoegdheden aan gekoppeld worden? Onderzoek is hierbij nodig.

Hub van Erve zegt dat de afdeling NH heel duidelijk de fasetesten gebruikt. Onderzoek waarom mensen afhaken, een betere structuur in de opleiding en vooral niet verlichten is noodzakelijk. De examencommissie buigt zich over een ruimere examenperiode (4 periodes) om zo de tijd tussen toelatingsexamen en landelijk examen wat te bekorten. Daar valt wat winst te behalen.

Kees Kammeraat zegt dat het belangrijkste is dat het plan gaat over het aanbieden van een tweede traject naast het bestaande. Er zijn misschien afdelingen die daar geen behoefte aan hebben. Andere afdelingen die dat wel willen moeten daarvoor de ruimte krijgen. Het lesboek is geen lesboek maar een handboek. Er zit geen structuur in. In de lesbrieven zit wel structuur maar die worden niet zo vaak gebruikt. De mappen herschikken in een map met wat nodig is en een map met wat meer lijkt een grote klus. De tweede map wordt dan waarschijnlijk niet zo vaak gebruikt. De verkorting van de tijd tussen de examenperiodes is belangrijk. Meer winst is te behalen door de kandidaat op de eigen molen te examineren. Hier win je twee keer zes weken oefenperiode mee. Een kandidaat is prima te beoordelen op de eigen molen. De afdelingsbesturen spelen hierin ook een grote rol.

Petro van Doorne zegt dat ze in Gelderland geen voorstander zijn van de lokale molenaar maar er moet wel gekeken worden naar waar er verbeterd kan worden. Beter onderscheid maken in de lesstof in wat men wel en wat men niet hoeft te weten. De naam basisopleiding moet veranderen. Hub van Erve zegt dat op het examen de examencommissie zich houdt aan de exameneisen. Daarin staat precies beschreven wat men wel en wat men niet moet weten. De zes weken oefentijd lijkt hem redelijk fors.

Roelant van Eijk vindt dat bijvoorbeeld afdelingen naar de strafbank kunt sturen als ze te veel kandidaten afleveren die zakken, zodat ze dan wel toelatingsexamens moeten gaan organiseren. De meeste afdelingen leveren toch een behoorlijke opleiding. Toelatingsexamens kosten eigenlijk alleen maar tijd en voegen weinig toe aan het proces. Er is een grote gradatie in examinatoren. Eigen ervaring leert dat er toch nog wel eens gevraagd wordt naar scherpzels en raderen in oliemolens.

Erik Kopp rondt de discussie af:

We hebben best een goede opleiding, waar we trots op mogen zijn. Over twee jaar vieren we het 50 jarig jubileum en we mogen best trots zijn dat we al meer dan 2000 mensen hebben opgeleid tot molenaar. Veel contacten in met name het buitenland kijken heel jaloers naar onze opleiding en het studiemateriaal. Verbeteren is altijd nodig. Een aantal punten verdient zeker aandacht. Het verwachtingsniveau van de nieuwe leerling maar ook die van de instructeurs zijn belangrijk. Afdelingen kunnen hier van elkaar leren. De informatie vooraf moet beter.

Bij de examens moet gekeken worden naar de knelpunten. Het bestuur gaat dit met een werkgroep met De Hollandsche Molen aanpakken. Het studiemateriaal moet gekoppeld worden

aan de exameneisen. Een parallel traject kan onderzocht worden. Afdelingen zijn dan vrij om er mee door te gaan. De afdelingen zijn verantwoordelijk voor de eigen opleiding. Waarom is er eigenlijk geen instructeursopleiding? Er worden wel eisen gesteld maar er is geen opleiding. Als eerste wordt er een enquête gestart naar de reden van afhaken van MIO's. De afdelingen worden opgeroepen om aandacht te besteden aan het verwachtingsniveau. Er wordt werk gemaakt betreffende de examens en een parallel traject wordt onderzocht.

Patrick van Kessel vindt dat onderzoek naar de intake belangrijk is. Iemand heeft vaak al betaald en heeft de boeken voordat hij of zij begonnen is.

Kees Kammeraat legt uit dat in de lesbrieven precies beschreven staat welke stof uit de basisopleiding correspondeert met de stof die daar behandeld wordt. In de lesbrieven wordt deze informatie kant en klaar aangeboden.

Ada Meurs is heel tevreden over de lesbrieven en raadt iedereen aan ze te gebruiken.

Leen Lagerwerf pleit ervoor om een commissie op te richten om de instructeursopleiding tegen het licht te houden.

Roelant van Eijk vraagt zich af welk probleem we nu proberen op te lossen? We zijn allemaal vrijwilligers. Hij is bang dat als hij met dit soort dingen bij zijn vijf instructeurs aankomt dat er dan misschien één overblijft.

Erik Kopp beaamt dat we ook moeten roeien met het spul wat we hebben.

De discussie wordt afgesloten. We gaan ons richten op een enquête onder de MIO's, het examentraject, de intake en inschrijfprocedure en er gaat gekeken worden naar een vereenvoudigde opleiding naast de huidige opleiding.

Geert Jonker krijgt het woord over de verhoging van de kosten van het lesmateriaal. De entreegelden zijn al heel lang hetzelfde terwijl de kosten wel zijn gestegen. Als je de huidige kosten dekkend wil hebben met de inschrijvingen dan gaat de opleiding watermolenaar naar €85,- en de opleiding windmolenaar naar €110,-. Het is eigenlijk geen geld voor een opleiding van 2 tot 3 jaar. Het Gilde moet anders €3000 tot €5000 uit de contributies bijleggen. Er wordt toestemming gevraagd voor deze verhoging en de invoering vanaf 1 januari 2021. Dit stuitte op een aantal bezwaren.

Hans Gijsbers is geen voorstander van de verhoging omdat dat percentueel een forse verhoging is. De leerling zou het lesmateriaal zelf kunnen (laten) printen na downloaden via de website. Een kleine verhoging van 10-15% zou acceptabel zijn. De schuld van het niet verhogen in de afgelopen jaren ligt bij het Gilde en die kun je niet op de leerlingen verhalen.

Arie Verhoeff zegt dat opleiden wel de kernactiviteit is van Het Gilde. De financiële situatie van het Gilde is heel goed. Er staat drie en een halve ton op de bank. Breng daarom het bedrag juist omlaag.

Hub van Erve vindt het voorstel wel contra productief. Als je de opleiding aantrekkelijker wil maken dan moet je de prijs niet verhogen. Het Gilde krijgt subsidie van de overheid en er zijn overschotten. Vraag daarom ook in de enquête of de prijs van de opleiding mogelijk een belemmering is om er aan deel te nemen.

Roelant van Eijk pleit voor de mogelijkheid het bedrag te spreiden over de jaren in de contributie. Tom Kreuning vindt dat de leden een keus zouden moeten hebben. De mappen kosten geld, de downloads zijn gratis en dan kun je er mee doen wat je wil. Digitaal gebruiken of zelf printen.

Arie Verhoef stelt voor om de boeken voor drie jaar te laten drukken i.p.v. nu per jaar. Dat scheelt een hoop geld.

Het onderwerp wordt geparkeerd en het bestuur komt er later op terug.

Doordat Hub van Erve de verzendingen vele jaren heeft gedaan kon het heel goedkoop. Echter het werk is veel te veel voor een vrijwilliger. Zijn auto kon al die tijd niet in de garage. Omdat niemand het wilde overnemen is het nu uitbesteed en dat kost geld.

5. De 5 minuten van ..... en de rondvraag

De afdeling Drenthe hoorde van de molenaars dat ze de sturing door GVM en DHM i.v.m. de Corona niet goed vonden. De afdeling Drenthe heeft een notitie geschreven die besproken moet

worden. Echter die notitie is niet ontvangen en wordt opnieuw verstuurd. In de notitie is geprobeerd een aantal vragen te beantwoorden die in deze OR ook de revue zijn gepasseerd. In Gelderland zijn de theorieavonden digitaal gegaan. Echter de valbeveiliging is wat lastiger te organiseren. De afdeling Gelderland heeft in september haar 50-jarig opleidingsjubileum gevierd. Eigenlijk waren ze al in 1966 begonnen. Er is veel beeldmateriaal uit die begintijd. Het programma 'van gewest tot gewest' heeft toen een uitgebreide reportage gemaakt. Dit alles was toen nog onder auspiciën van de stichting de Gelderse Molen. In 1995 is de afdeling Gelderland van het Gilde opgericht, nu dus 25 jaar geleden. De jubileumbijeenkomst was een groot succes. Jan Wieffer zegt dat er discussie blijft over de dekking van molenaars die niet geslaagd zijn. De contributie gaat binnenkort weer geïnd worden. Het nieuwe watermolenaars boek is zeer naar tevredenheid.

Hans Gijsbers meldt dat de theorielessen in Limburg digitaal gegeven worden. Sommige eigenaren hebben de molen gesloten i.v.m. de pandemie en dat is wel eens lastig.

In Zeeland zijn geen nieuwe aanmeldingen, de theorielessen liggen stil en er wordt gekeken naar een digitale oplossing.

In Noord-Brabant zijn de theorielessen in kleinere groepen gegeven en zijn echter nu even gestopt.

In Groningen liggen de theorielessen stil. De mensen die dit geven zijn niet zo digitaal onderlegd. Er is wel aanwas van nieuwe leden. Er is een proefmiddag pellen geweest op de Jonge Hendrik in den Andel. Daar zijn veel foto's gemaakt en er wordt verder aan gewerkt.

Hub van Erve zegt dat de examencommissie heeft besloten dat 15 januari 2021 de uiterste datum is voor het doorgeven van kandidaten voor het landelijke examen. Een dringend advies om nu alvast de al geslaagde leden door te geven en ook de kandidaten die mogelijk nog gaan slagen. Dit voor de planning omdat het makkelijker is te schrappen dan om toe te voegen.

Wilma Dondergoor wil graag van de geslaagden de EAF's en van de anderen die nog toelatingsexamen moeten doen de gegevens en dan komt het EAF na 15 januari.

Hans Gijsbers vraagt of de firma Aboma niet ingehuurd kan worden om hijsmiddelen te keuren. Er is echter niet zoveel te keuren. Om keurmeester valbeveiliging te worden is een middagje op les en dan ben je het voor het leven. Keurmeester hijsmiddelen is een andere tak van sport. Aboma is nog bezig hoe om te gaan met een steenkraan.

Afsluiting: Volgende online OR vergadering is op zaterdag 6 maart 2021 om 10:00 uur.